

Pogromul de la Iasi

-importanta pogromului la nivel atemporal-

Doisprezece ani – perioada limitata intre anii 1933-1945 – timp in care Romania a cunoscut o evolutie sinusoidală: de la eflorescenta culturala pana la decadere morală; de la oameni care au creat adevarate valori la fiinte ce au distrus posibile revelatii. Acestui proces distractiv ii corespunde, desigur, si Holocaustul.

Pentru istoriografie, Holocaustul reprezinta persecutia sistematica organizata de stat si exterminarea evreilor europei de catre Germania nazista, de aliatii si colaboratorii sai intre 1933 si 1945. Pentru umanitate acesta se defineste in cuvinte precum: deportare, exterminare, executii, discriminare, degradare, expropierea bunurilor, evacuare, genocid. Desi se exprima in cifre semnificative si se concretizeaza intr-o realitate incomprehensibila, pogromul poate fi redus in coordonate ideologice. Ideologia antisemita, discriminanta este atemporală. Indiferent ca poarta denumirii precum nazism, regim antonescian, fascism sau comunism, aceasta reprezinta o realitate care exista din Evul Mediu si continua sa existe si in prezent. Este important sa se cunoasca evenimentele, dar este si mai necesar sa fie intelese cauzele si efectele acestora. Oamenii si in special tinerii trebuie sa fie instruiti sa inteleaga efectul propriilor actiuni si sa fie ghidati de morala si responsabilitate in infaptuirea lor. Aceasta educatie este necesara pentru a nu fi repeteate evenimentele nefaste ce contureaza involutia fintei umane redusa la egocentrism. Scopul nu poate fi scuzat de mijloace, iar conditia umana anulata. In Iasi efectele Pogromului sunt latente: din punct de vedere demografic populatia a scazut remarcabil; aceasta scadere fiind direct proportionala cu efectul resimtit in constiinta orasului. Pecetea este creionata astazi sub forma placilor memoriale si a zidurilor impregnate cu marturii sangeroase. Succesul acestei miscari a determinat evolutia latenta, sedentarizarea ei in subconscientul posteritatii. Amprenta autoritatilor a imprimat populatiei din perioada Holocaustului ideea ca ideologia antisemita are voie sa existe si mai revoltator, ca este

benefica. Despre orori se vorbeste astazi ca despre lucruri prozaice. Citim intamplarile, dar nu le simtim gravitatea. Iar aceste intamplari au fost traite si nu scrise sau imaginate. Tumultul este atenuat, dar si mai grav este uitat. Iar cel mai ingrozitor efect al unei tragedii este uitarea. Dezinteresul pentru pogrom a conturat perpetuarea stigmatizarii categoriilor defavorizate. Faptul de a nu li se acorda importanta cuvenita printr-o evaluare a cauzelor reale ce au condus la aceste exterminari este la fel de grav ca actiunea in sine. Lipsa constientizarii raului traduce repetarea lui si chiar exacerbarea sa. Dezumanizarea, discriminarea si ignoranta inglobeaza o trilogie a declinului marcata de pseudovalori si actiuni asemeni pogromului. Analizand natura beligeranta a fiintei umane sunt relevante trasaturi primordiale mulate genetic in alcatuirea fiecarei persoane. Invidia si rautatea trebuie sa fie constientizate si astfel anulate. In evolutia societatii cotidiene este iminent momentul izbucnirii unui genocid de coordonate similar sau chiar multiple. In aceasta societate sunt accentuate doar valorile materiale, ascensiunile pecuniare si sunt invaluite adevaratele valori morale umane ce comprima o existenta rationala, intelectuala.

Evenimentele asemeni pogromului nu au voie sa fie sigilate si ignorete. Cunoasterea lor nu este suficienta pentru evitarea reeditarii acestora. Posteritatea trebuie le constientizeze, iar prin constientizare se intelege o introspectie detaliata asupra axiologiei fiecarei persoane. Spiritual, natura umana nu percep teroarea decat in momentul in care o experimenteaza personal. Incercarea de a ne identifica si de a gasi o reflexie in noi a victimelor discriminarii pogromului dezvolta intelegerea verosimila a evenimentelor. Doar prin reiterarea sentimentelor si trairea metafizica a manifestatiilor este posibila evitarea reaparitiei lor. Daca studiem astazi Holocaustul si invitam umanitatea sa-si raspunda si sa descopere adevaratele cauze ale discriminarii, exista riscul sa ne confruntam nu cu opinii, ci doar cu intrebari retorice sau raspunsuri a caror substanta este suficienta doar in conturarea unei "forme fara fond". Ce a provocat antisemitismul? Cine este adevaratul vinovat? Se vor auzi nume ideologice, rezonante puternice care au marcat faptic istoria si care astazi nu mai au o

reprezentare fizica, dar care curios prin ganduri si sentimente negative continua sa existe pe scena umanitatii. Daca au disparut fizic, de ce mai exista aceleasi acte discriminatorii si in constiinta si chiar in faptele posteritatii? Poate pentru ca substanta umana invoca aceleasi mentalitati seculare pe care continua sa le traiasca si sa le exprime fara sa le filtreze intr-o sfera superioara altruista.

Posteritatea trebuie sa cunoasca pentru a nu repeta, iar pentru a nu repeta este necesar a constientiza chiar in subconstientul fiecarei fiinte umane efectele propriilor actiuni si decizii. Efectele cele mai grave sunt ignoranta si uitarea, neinteligerea evenimentelor si lipsa dorintei de a indrepta raul printr-o evaluare a cauzelor ce au determinat existenta lui.

Pogromul nu este degradant doar prin existenta lui, ci este si mai grav faptul perpetuarii sale si iminenta reeditarii acelor evenimente.

Hariga Florina-Rodica

Clasa a XI-a – Liceul Teoretic “Vasile Alecsandri” Iasi